

ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ЧРЕЗ

ДИРЕКЦИЯ

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ, ВРЪЗКИ
С ОБЩЕСТВЕННОСТТА И ПРОТОКОЛ

ДОКЛАД

от съдия КАМЕЛИЯ ГЕОРГИЕВА НЕНКОВА – Районен
съд – Перник, член на НСММСНДРБ, звено за контакт в
Европейската съдебна мрежа

Въз основа на издадена Заповед ВСС-5032/18.03.2026 г. на Представяващия ВСС - Г-н Боян Магдалинчев, в която е посочено, че на основание чл. 5, чл. 18, ал.1, ал.2, чл. 28, ал.1, чл. 38, ал. 1 и чл. 39, ал. 1 от Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, във връзка с чл. 11, ал.2, т. 13 от Правилника за организация на дейността на Висшия съдебен съвет и на неговата администрация и решение на комисия „Бюджет и финанси“ към Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 10 от 11 март 2026 г., т. 11 и предвид графика на заседанията на Съдийската колегия на ВСС, бях командирована за участие в Международна конференция на тема: „Свързване на границите: Европейски действия срещу трафика на хора — Международна конференция за наказателноправната система“, за периода- 24-26 март 2026 г., в гр. Синая, Румъния, за която получих покана от г-н Шон КОУЛ, Директор, Европейска програма за борба с трафика Международна мисия за правосъдие, като впоследствие бе издадена Заповед №276 от 18.03.2026 г., на Зам. Административния ръководител на Районен съд-Перник, в която се възпроизвежда съдържанието на вече

горещитираната Заповед, и бях командирована за участие в посочената среща, в качеството ми на член на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела в Република България и звено за контакт в Европейската съдебна мрежа.

Срещата се проведе, в рамките на два дни и половина, като на 23.03.2026 г., беше денят на пристигането на участниците и респ. транспортирането ни от град Букурещ и в частност от летището, до град Синая, където се проведе самото мероприятие, като логистиката по пътуването отне почти целия ден, поради което и процесния ден, имаше планирана само среща и запознаване с участниците в Конференцията, които бяхме над 100 участници от различни държави, в рамките на ЕС, както и такива от Америка и Великобритания. На събитието бяха поканени много широк форум от представители на правоохранителни органи, прокуратура, държавни институции, неправителствени организации, присъстваха и множество посланици, представители на Съвета на Европа и в частност нашият представител - Петя Несторова-Изпълнителен секретар към Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на хора, както и наши представители на Националната комисия за борба с трафика на хора, представители на ЕВРОДЖЪСТ, на полицейски органи на различни страни от Европа и света, както и правни експерти, като видеосъобщения бяха изпратени и възпроизведени по време на Срещата и от представители на организаторите от Съединените американски щати, като много впечатляващо слово във връзка с мисията с борбата срещу трафика на хора, произнесе главният заместник-директор на Службата за наблюдение и борба с трафика на хора към Държавния департамент на Съединените американски щати. Следва да се посочи, че беше избрана широка гама от представители и международни партньори от ключови страни на произход, транзит и крайна дестинация в Европа, свързана с Борбата с трафика на хора. Конференцията имаше за цел да засили оперативното сътрудничество, да представи ефективни модели на съвместни разследвания и да насърчи отговор в системата на наказателното правосъдие, насочен към жертвата на трафика на хора.

Още първият активен ден на събитието /вторник/, стартира в 8.30 ч, сутринта

и приключи след 17.30 ч следобеда, тъй-като програмата беше много интензивна и наситена с презентации и участници. Конференцията бе открита от г-н Шон КОУЛ, Директор, Европейска програма за борба с трафика- Международна мисия за правосъдие, като същият произнесе много впечатляващо слово, във връзка с дейността на мисията и въпросите по сътрудничеството, свързани с борбата с трафика на хора по цял свят. Следва да се посочи, че седалището на Международна мисия за правосъдие е във Вашингтон, САЩ, като обаче същата развива дейността си, по целия свят, където са засегнати въпросите, свързани с трафика на хора, във всичките му аспекти от далечната 1997 година до днес. Международната мисия за правосъдие е глобална организация, работеща с над 33 свои офиси в над 23 страни по света, вкл. в Африка, Азия, Европа и Латинска Америка, като същата се бори с всички форми на „модерно робство“ насилие над жени и деца, и глобална борба с трафика на хора по света, с трудовата и сексуалната експлоатация, на които теми беше обърнато специално внимание по време на презентациите, и бяха изнесени множество практики за успешни международни разследвания, довели до спасяването на множество жени и деца, станали жертва на такъв тип трафик. Още през 2020 година е била създадена специална програма за дългосрочна борба с този проблем, и с акцент и върху наказателното правосъдие и отговора на законодателствата на страните с този проблем, като по време на Конференцията от страна на представителите на Румъния беше поставен акцент и върху нови промени в законодателството на страната, свързано с невъзможността за такъв тип престъпления, да се прилага института на условното осъждане, като се счита, че опасността му е с такава степен на висока обществена опасност, че следва да се налага ефективно наказание на признатите за виновни лица, в извършването на такъв тип престъпни деяния. Още първият ден, бяха очертани целите във връзка с ефективната трансгранична борба с трафика на хора и нуждата от широк спектър на съдействие, на страните не само в Европа, но и в цял свят, като в този смисъл своя презентация изнесе и представителката на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), която е и една от най- големите в света регионални организация за сигурност, обхващаща 57 участващи държави от Европа,

Централна Азия и Северна Америка, която работи за стабилност, мир и демокрация чрез всеобхватен подход, включващ контрол на оръжията, права на човека, свобода на медиите и наблюдение на избори, основана през 1975 година, като същата се концентрира върху темата на конференцията, и върху идеята, за активна работа с жертвите на трафик, и след локализирането им, а именно осигуряването и на правна помощ, превод на собственик език на производствата, в които участва, защитено жилище, осигуряване на рехабилитационен период за възстановяване на физическото и психическо здраве на тези жертви, винаги тежко засегнати от негативните преживявания по време на трафика, до разкриване на извършителите от компетентните органи. Следва да се посочи, че българските представители от страна на НПО-тата, които присъстваха, на събитието, също поставиха акцента на тези въпроси, а именно представители на фондация „Анимус“ и на фондация „Дигнита“. Много интересна статистика и презентирание на темата бе дадено и от нашия представител в Съвета на Европа по тези въпроси- г-жа Несторова-Изпълнителен секретар на Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на хора, както и от нашите представители на Националната комисия за борба с трафика на хора, като следва да се посочи, че ние като цяло бяхме и активни и в уъркшопите, които се проведоха след презентациите и бяха именно в модулите за сексуалната експлоатация, борбата с крипто- престъпленията, където изключително иновативни идеи бяха представени от страна на модераторите на презентацията от Америка, които изказаха и желание за съвместна работа по всеки възникнал ни казус по тази нова тематика. Много интересен модул бе и този посветен, на цифровите доказателства, и използването на инструменти с изкуствен интелект, дигитална криминалистика, предизвикателства, свързани с криптираните комуникации, както и със събирането на данни и анализа на същите, както и в отделен следобеден модул се фокусирахме върху използване и най-добри практики за ангажиране на жертвите (планиране, предварителни/следооперативни мерки, защита), като бяхме разделени в малки подгрупи и следваше да предложим и обсъдим идеи, как да се помогне на жертвите на такъв трафик, така че същите да се ресоциализират след преживяното и да се върнат към руслото на нормалния житейски делник. Бяхме обединени около

предоставянето на повече социални и безплатни услуги от страна на държавите, за подпомагане на жертвите, в това число не само от страна на неща от първа необходимост, докато успеят отново да се върнат към нормалния живот, без насилие, без експлоатация, но и да надживеят преживяното, особено когато най-често става въпрос за жени, жертви на сексуална експлоатация или на трудова такава, като бяха представени от страна на модераторите и конкретни разследвания и казуси по тези въпроси, доведени до успешен край и респ. до успех при последващото ресоциализиране на жертвата в социума, като акцент бе поставен и на психологическата подкрепа, която следва да се оказва на такива хора. Беше изнесена и интересна презентация от страна на прокурор от Берлин /Германия/ във връзка с акцента върху иновациите и моделите на интегрирани разследвания и наказателни преследвания в борбата с трудовата експлоатация и трафика на хора, като се посочи, че в този аспект полезна е ролята и на съвместните екипи за разследвания и „строенето на мостове“ между държавите по тази тема, тъй-като в този тип казуси елементът на трансграничност е водещ, като жертвите се набират, местят от една в друга държава, където биват експлоатирани трудово, социално, сексуално от страна на извършителите, като по време на презентациите, се представиха и видеоклипове от влизания на разследващи екипи на такива места, за да се илюстрират нечовешките условия, при които тези хора са били принуждавани да живеят. Презентирани през първия ден такива казуси бяха и от представители на нидерландската полиция, като относно сътрудничеството свое слово произнесе е националният член за Румъния, в ЕВРОДЖЪСТ; както и командировани национални експерти на страната домакин на Конференцията, в ЕВРОПОЛ, техни посланици, анализатори, и друга широка гама от експерти, занимаващи се с такива дела.

Вторият ден, започна с презентация на наши представители на Главна дирекция за борба с организираната престъпност /ГДБОП/ и Министерство на вътрешните работи /МВР/, които изнесоха изключително интересни казуси под формата на презентации, като бе представена и структурата на ГДБОП, и правната рамка, по която се работи при разследваните на този тип престъпления, основана на българското, но и на европейското законодателство. Беше посочено, че се разследват

казуси, свързани с трафика на хора, принудителен труд, незаконно боравене с органи и тъкани, продажба на бебета и свързани с тях форми на експлоатация; разработване на разузнавателна информация за организирани престъпни структури и техните международни връзки. Беше посочено, че се извършват и финансови разследвания с подкрепата на структурите за борба с прането на пари, както и че се извършва един непрекъснат анализ на оперативните данни и допълването им с преглед на казуси и оценка на разузнавателната информация. Отчетено беше, че сексуалната експлоатация остава основна област на дейност в производствата и оперативната работа, свързана с такива случаи, като трудовата експлоатация е от голямо значение и е особено видима в статистиката за пострадалите лица при новооткрити производства, като се откриха и други съответни форми включващи принудителна просия, принудително подчинение и експлоатация, свързана с телесни органи, тъкани, клетки и течности. Интересно е да се посочи, че не само в презентацията на българските представители, но и на всички други, говорили по темата, се открие методът на “влюбването“, като най-използван в последните години за набирани и склоняване към проституцията, като извършителят кара жертвата да се влюби в него, след което било с открито физическо насилие или по „меки методи“ като манипулация, емоционална зависимост, натиск от дългове, измама и контрол върху движението или доходите, я кара да върши посочената по-горе дейност, като средствата от същата отиват именно в полза на извършителя, като обикновено е обещано, че ще и жертвата ще получава средства, което реално не се случва, като в презентациите и на останалите международни представителни, се представиха и видеа, на установени къщи на извършителите, много лъскави автомобили, луксозен начин на живот и същевременно безкрайна мизерия, в която битуват и биват държави сексуално експлоатираните лица. Посочи се, че последните оперативни наблюдения показват увеличение на заплахите и насилието срещу жертвите в някои случаи. За България се посочи, че остава предимно страна на произход за трафик на хора в чужбина. Жертвите от трети страни се посочи че са рядкост. Изнесена бе и конкретната статистика за нашата страна за 2025 г, както и се посочи, че са внесени в съда и постановени до септ.2025 г., 28 съдебни акта и са били осъдени 51 лица, за

подобен тип престъпления. Акцентираща се, че при тези казуси се наблюдава, пряка експлоатация, структури на организираната престъпност, финансово разследване, изнудване, принуда, насилие и изземване на доказателства, които следва след това да бъдат подложени на внимателен анализ. Тези престъпления се посочи, че често и дори почти винаги са свързани и с други такива- като финансови измами, пране на пари, разпространение на порнографски материали и прочие. Акцент, беше поставен върху необходимостта от обединяване на службите и развиване на практиката по трансгранични разследвания в тези случаи, които биха довели до по-бърз и успешен изход при разкриване на такъв тип престъпления, като този акцент бе поставен и в презентациите на представители на Обединеното кралство и румънската полиция. Обърнато бе специално внимание на социалните услуги, които следва да са налични за помощ на жертвите на трафик, като в този смисъл, следобедна на втория ден, след като решавахме казуси, бяха оставени още няколко презентации в края на деня, като такава изнесе и представител на Фондация „Дигнита“, като посочи именно нуждата от социална, психологическа и чисто човешка помощ на такива жертви, за да могат да преодолеят нанесените им травми и да се върнат обратно в нормалния начин на живот на хората в обществото. Беше представена и от украински представител темата за защитата на украинските бежанци, както и отговора на борбата с трафика на хора в рамките на украинската криза, и помощта и ролята на Мисията за международно правосъдие в такива казуси.

Последният трети ден, имахме презентации на участници на събитието, само до обяд, като отново се продължи темата за продължаващата грижа към жертвите на такъв тип престъпления, и предоставянето на социални услуги на същите, като панела изнесоха представители на Великобритания, на България и в частност на комисията за борба с трафика на хора, специалистите по услуги за такива жертви от Мисията за международно правосъдие. Беше посочено, че такъв тип жертви имат своите специфични потребности, и следва да се следва и изгради индивидуален подход към тях, базиран на спецификата на престъплението, на което са били обект, на претърпените травми / физически, психически, емоционални/, като същите да почувстват от страна на предоставящите социалната услуга, че са значими,

закриляни и на сигурно място, което вкл. и защитени жилища, поне на етапа, до който същите си върнат нормалния начин на живот, започнат работа и преодолеят нанесените им травми, за което също им се предостави и безплатна психологическа помощ, а при необходимост от участие и в съдебните процеси и безплатна адвокатска такава, което беше коментирано и по време на уъркшопите, когато участниците следваше да идентифицираме и обобщим потребностите, които имат и следва да бъдат задоволени на такива хора, след подобни събития в живота им, така че да бъде бързо осъществен процесът на тяхната ресоциализация. В края на Конференцията беше дадена възможност да оценим ползите от същата в онлайн анкета, както и за напишем препоръки по дискутираните теми и във връзка с работата на Международната мисия за правосъдие, и какви впечатления е оставило у нас събитието и целите на мисията в нейната борба за един свят без жертви на трафик. В края на събитието, отново реч, заключителна такава произнесе г-н Шон КОУЛ, Директор, Европейска програма за борба с трафика Международна мисия за правосъдие, като ни благодари за участието и ползотворните коментари, отзиви и посочи, желанието си да продължим работа си заедно. Същият посочи, че деца, жени и мъже се сблъскват с реалността на съвременното робство, експлоатацията и малтретирането всеки ден, и мисията си партнира с правителства и организации по целия свят, за да изгради по-безопасни общности, като се фокусира върху разрешаването на тези проблеми и да подпомага изграждането на трансграничното сътрудничество, в това число и по линия на разследвания, подпомагане на същите, предложения за уеднаквяване на законодателството на страните по тези теми, подкрепата на жертвите на такъв вид престъпления и създаването на едно пространство, където те и правата им се чувстват защитени.

За мен бе изключително полезно да бъда част от това събитие и в професионален аспект, получих много нови знания и перспективи за размисъл по тези теми, и познания, които да прилагам по този тип дела, както и най-важното контакти и хора, които да ми сътрудничат и при необходимост съдействат на тази плоскост, и да изградим едни професионални отношения, който в един глобален аспект да ни помагат да се борим заедно с този вид престъпна дейност в

обществото, която се развива на териториите на страни от целия свят. Следва, да подчертая, че освен изключителната организация на събитието, домакините бяха невероятно гостоприемни с нас и ни накараха да се чувстваме част от събитието не просто като гости, а като активни участници по темата, с оглед и множеството панели, в които участвахме и работихме заедно по конкретни казуси. Благодаря Ви, за възможността да взема участие в едно толкова полезно и ползотворно от професионална гледна точка мероприятие!

С Уважение,

Съдия в РС - Перник:.....

**Член на НСММСНДРБ, Звено за
контакт в ЕСМ**

/съдия К. Ненкова/